

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Ἄ ΤΥΣ ὁ υἱὸς τοῦ Κροΐσου ἦτο ἄλαλος. Ἄλλ' ὅταν εἰς τινα μάχην εἶδεν ἐχθρὸν ἐφορμῶντα ἐκ τῶν ὀπισθεν, ὅπως φονεύσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὡς τινα ἄγνωστον ἢ τυχαῖον, τρομάζας ἐφώναξε: — «Στρατιῶτα, μὴ κτεῖνε Κροΐσον».

* *

Τυριβάξης, ὁ σατράπης τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν, ὑποπεσὼν εἰς τὴν δυσμένειαν αὐτοῦ, συνελπίκη πρὸς τοὺς κατ' αὐτοῦ σταλέντας ὅπως τὸν συλλάβουν στρατιώτας. Ῥωμαλέος δὲ καὶ ἄλκιμος ὢν θὰ τοὺς ἐφόνευε ὅλους διὰ τοῦ ἀκινάκου. Ἄλλ' ὅταν ἤκουσε ὅτι συλλαμβάνεται κατὰ προσταγὴν τοῦ Μεγάλου Βασιλέως, παρεδόθη εἰς αὐτοὺς ὡς ἀνδράποδον ἄνευ ἀντιστάσεως.

* *

Ἄ Ο κραταῖος καὶ πανένδοξος Καῖσαρ τῆς Ῥώμης ἦτο ἐν τούτοις τόσον δεισιδαίμων, ὥστε μετὰ τρόμου ἐπέβαινε τῆς ἀμάξης. Οὐδέποτε δὲ ἐκάθητο ἐπ' αὐτῆς, πρὶν ἀπαγγεῖλῃ τρεῖς στίχον τινά, ὅστις, ὡς ἐπίστευεν, εἶχε τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ προλαμβάνῃ τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἀμάξης.

* *

Ἄ Ο Τραϊανός, αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης, τόσον ἦτο φιλοδίκαιος καὶ φιλόνομος, ὥστε ἐγγχειρίσας ποτὲ ξίφος εἰς τὸν ἔπαρχον τῆς Ῥώμης εἶπεν αὐτῷ: — «Λάβε τὸ ξίφος τοῦτο, καὶ ἂν μὲν φυλάττω τοὺς νόμους, μεταχειρίζου αὐτὸ ὑπὲρ ἐμοῦ· ἂν ὅμως τοὺς παραβαίνω, στρέψον κατ' ἐμοῦ».

* *

Κάποτε ὁ βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας Φίλιππος, νυστάζων, ἐδίκασε κακῶς ἰδιωτικὴν ὑπόθεσιν. Ἄλλ' ὁ ἀδικηθεὶς, ἐκπλαγεὶς, ἀνεβόησε μετὰ θάρρους: «Ἐκκαλοῦμαι τὴν δίκην βασιλεῦ!»

— «'Ἄλλ' ἐνώπιον τίνος ἐκκαλεῖς;» ἠρώτησεν ἀπορῶν ὁ Φίλιππος. — «Εἰς σὲ αὐτόν, ὅταν ἀκούσης ἐγρηγορώς». Ὁ Βασιλεὺς, συνελθὼν ἐκ τῶν λόγων τούτων καὶ ἀναψηλαφήσας τὴν δίκην, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἐξέδωκεν ἀδίκον πρῶντι ἀπόφασιν, ἀπεξημίωσε δὲ ἐξ ἰδίων τὸν διαδίκον.

* * *

Ὁ Ἀντίοχος, ὁ υἱὸς τοῦ Σελεύκου, ἠσθάνετο κρύφιον σφοδρὸν ἔρωτα πρὸς τὴν μητριαν αὐτοῦ Στρατονίκην. Ἄλλ' ἐπνιγεν ἐν τῇ ψυχῇ τὸ πάθος ἐκ σεβασμοῦ καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν πατέρα. Καταβαλλομένης οὕτω καὶ φθινούσης τῆς ὑγείας τοῦ ἐρωτολήπτου νέου, ὁ ἰατρός, ἐξαντλήσας ὅλα τὰ μέσα τῆς θεραπείας, παρετήρησεν ὅτι, ὁσάκις ἡ Στρατονίκη εἰσέρχεται εἰς τὸν θάλαμον τῆς νοσηλείας, οἱ σφυγμοὶ τοῦ ἀσθενοῦς ἐταράττοντο αἰφνιδίως καὶ τὸ πρόσωπον ἐξήπτετο. Διαγνώσας δὲ τὸ μυστικὸν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν πατέρα. Καὶ ὁ Σέλευκος, δι' ἀγάπην τοῦ υἱοῦ, παρεχώρησεν αὐτῷ ὡς σύζυγον τὴν ὡραίαν Στρατονίκην.

* * *

Ὁ Ἄτταλος, ὅταν ἔμαθεν ὅτι ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Εὐμένης ἀπέθανεν ἐξ ἐνέδρας τοῦ Περσέως, ἀνέλαβε κατὰ τὰ ἑλληνικὰ ἔθιμα τὴν τε βασιλείαν καὶ τὴν γυναῖκα ἐκείνου Σατρονίκην. Ἄλλὰ μετὰ μικρὸν, διαψευσθείσης τῆς εἰδήσεως τοῦ φόνου, καὶ μαθὼν ὅτι ὁ Εὐμένης ζῶν ἐπέστρεφεν οἴκαδε, ὁ Ἄτταλος σπεύσας εἰς προὔπαντησιν ἀπέδωκεν αὐτῷ τὸ διάδημα καὶ τὴν βασιλίσσαν.

Ὁ Εὐμένης καὶ τὸν ἀδελφὸν φιλοστόργως ἐδέχθη καὶ τὴν σύζυγον ἠσπάσατο. Ἀποθνήσκων δὲ μετὰ τινα χρόνον ἀνηγόρευσε τὸν Ἄτταλον διάδοχον τοῦ θρόνου καὶ τῆς Σατρονίκης.

* * *

Ὁ Καλλίνικος Σέλευκος νικηθεὶς ὑπὸ τῶν Γαλατῶν διεσώθη ἀγνώριστος εἰς τὰ δάση καὶ καταφυγὼν εἰς καλύβην χωρικοῦ ἐξήτησεν ἄρτον καὶ ὕδωρ, εἶτα δ' ἐκοιμήθη. Τὴν πρωΐαν, ὅταν ὁ χωρικός τὸν προέπεμπε, ἀναγνωρίσας τὸν βασιλέα καὶ μὴ συγκρατῶν τὸ μυστικόν, τῷ εἶπεν: — «Υἱαίνε, βασιλεῦ Σέλευκε». Ἐκεῖνος δέ, ἀνησυχήσας καὶ φοβηθεὶς, ἐξέτεινε φιλίως τὴν δεξιὰν καὶ ἐλκύσας τὴν κεφαλὴν τοῦ χωρικοῦ ὡς διὰ τὴν ἀσπασθῆ, ἔνευσεν εἰς ἓνα τῶν ἀκολούθων, ὅπως ἀποκόψη αὐτήν, ὅπερ καὶ ἐγένετο αὐτοστιγμεί.

* * *

Εἰς τὸν φιλόσοφον Πιττακόν, ὅστις ἐφρόνει ὅτι ἡ σιωπὴ εἶνε πολλάκις πολυτιμότερα τοῦ λόγου, ἔπεμψε ποτὲ ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου ἱερεῖον, μὲ τὴν ἐντολήν ὅπως ἐξαγάγῃ ἐξ αὐτοῦ «τὸ

χείριστον ἅμα καὶ κάλλιστον μέρος». Ὁ δὲ Πιττακὸς ἐξέβαλε τὴν γλῶσσαν τοῦ σφαγίου, συμβολίζων ὅτι αὕτη διὰ τοῦς ἡγεμόνας ἀποβαίνει ὄργανον *κακῶν ἅμα καὶ ἀγαθῶν*.

* *

Νέος τις Σπαρτιάτης, αἰχμαλωτισθεὶς εἰς μάχην κατὰ τοῦ βασιλέως Ἀντιγόνου καὶ ἐξανδραποδισθεὶς, περιῆλθεν εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ ἀγοράσαντος αὐτὸν κυρίου. Καὶ καθ' ὅλα μὲν τὰ ἄλλα ἐφέρετο ὑπήκοος, ὅσα ἐφρόνει ὅτι ἡδύνατο νὰ πράξῃ ὡς ἐλεύθερος ἄνθρωπος. Ἄλλ' ὅταν διετάχθῃ νὰ κομίσῃ καὶ τὸ νυκτερινὸν δοχεῖον τοῦ κοιτῶνος, ἤρνήθη εἰπὼν : «Οὐ δουλεύσω». Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ κυρίου, ὁ φιλότιμος δούλος, ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς στέγης, ἐκρημίσθη προτιμήσας τὸν θάνατον ἀντὶ τῆς καταισχύνης.

Ἐξομολόγησις Θεομπαίχτη

[Γελοιογραφία Γεωργ. Ἀγαθ. Κωνσταντινίδου]